

REVY

SOMMER 2024

Når bibliotekshistorien passerer REVY

Gennem textmining af gamle REVY-magasiner har Max Odsbjerg Pedersen forsøgt at skabe et overblik over, hvilke temaer og diskussioner, der har fyldt i sektoren de sidste 20 år. Og så har han fået Susanne Dalsgaard Krag til at sætte dem i kontekst. Læs om den alternative bibliotekshistorie og få inspiration til, hvordan du kan lave din egen.

Side 17

ai
ai

tweets
tweets

kandidatreformen
kandidatreformen
kandidatreformen
kandidatreformen
kandidatreformen
kandidatreformen
kandidatreformen

underværk
underværk
underværk

Nogle af de mest anvendte ord i forårsudgaven af REVY 2024

ai

ai

chatgpt

chatgpt

oer

oer

bfi'en

bfi'en

onboarding

onboarding

Nogle af de mest anvendte ord i alle numre af REVY fra 2023

Forskningstyveri

Som ph.d-studerende på Københavns Universitet oplevede Maria Toft, hvordan ældre forskere tog æren for hendes arbejde. I 2022 søsatte hun kampagnen #pleseadontstealmywork, og et væld af vidneudsagn viste, at hendes oplevelse ikke var enestående. Nu kæmper hun for at skabe mere omsorgsfulde forskningsmiljøer.

Side 4

2

Indhold

- 3: Bestyrelsen tager ordet
- 4: Opgør med forskningstyveri kræver ny kultur på universiteterne
- 8: Smertefuld viden – erfaringer og indsigter fra et forskningssamarbejde indenfor smertevidenskab
- 11: #biblioteksblik
- 12: Behov for en ny bibliotekslov? – indlæg fra Michel-Steen Hansen og Erik Hofmeister
- 17: 20 års bibliotekshistorie gennem REVY som prisme
- 22: Allas bibliotek – vår berättelse
- 24: Stafetten

Skribenter i dette nummer

Rasmus Hage Dalland,
redaktør og journalist

Louise Thomsen,
Informationsspecialist, AUB

Anne Lyhne Høj,
Informationsspecialist, AUB

Jette Thise Pedersen,
Informationsspecialist, AUB

Sabine Dreier,
Informationsspecialist, AUB

Michel Steen-Hansen,
direktør i Danmarks Biblioteksforening

Erik Hofmeister,
chefkonsulent på Det Kgl. Bibliotek

Max Odsbjerg Pedersen,
informationsspecialist, AU Library

Susanne Dalsgaard Krag,
Biblioteksleder Det Kgl. Bibliotek, AU Library

Lotti Dorthé, bibliotekar,
Malmø Universitetsbibliotek

Eva Tornbjer, bibliotekar,
Malmø Universitetsbibliotek

Redaktion

Rasmus Hage Dalland
Redaktør REVY – tlf. 24946936
rasmusdalland@hotmail.com

Annette Refn, DTU Bibliotek
anre@dtu.dk

Mette Buje Grundsøe, AUB
mbg@aub.aau.dk

Tina Lund, KUB Frederiksberg
tilu@kb.dk

Kerstin Hundahl, UCL Biblioteket Jelling og Vejle
kehu@ucl.dk

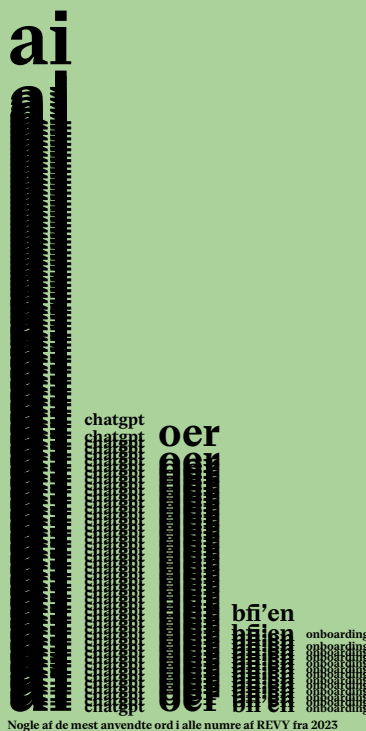
Kommende udgivelser og afleveringsfrister:

REVY 3, efterår 2024
Udkommer 1. september, afleveringsfrist 5. august.

REVY 4, vinter 2024
Udkommer 1. december, afleveringsfrist 5. november

Vil du skrive for REVY? Tøv ikke med at kontakte redaktør Rasmus Hage Dalland. REVY tager imod artikler (se vejledning på dfdf.dk), men har du et udkast til en artikel, en idé eller tips til en god historie, hører redaktionen også gerne fra dig.

Oplag: 725
Årgang: 47
ISSN: 1904-1969
ISSN (online): 1904-1977
Tryk: Strandbygaard Trykkeri
Grafisk design: Omløb

Bestyrelsen tager ordet

Ny DFFU-strategi: Mangfoldighed og kompetenceudvikling som drivkræfter

I en tid præget af teknologiske kvantespring som kunstig intelligens og økonomiske udfordringer, arbejder DFFU bestyrelsen lige nu på at formulere en ny strategi for foreningen med arbejdstitlen *Fællesskaber på tværs*. Den skal ikke kun imødegå disse udfordringer, men også styrke foreningens kerneværdier: fællesskab og kompetenceudvikling.

Mangfoldighed som styrke

DFFU ser mangfoldighed som en fundamental styrke, der kan bidrage til et mere bæredygtigt bibliotekslandskab. Vi tænker mangfoldighed i forhold til vores medlemmer, men også i forhold til vores brugergrupper. Ved at inkludere forskellige perspektiver og erfaringer ønsker foreningen sammen med foraene at skabe temadage, konferencer og vidensdelingsrum, hvor alle medlemmer kan opleve faglige fællesskaber og gensidig læring. Vi vil have et øget fokus på alle medlemmer – også de biblioteksansatte der sidder alene og har svært ved at blive hørt eller få ny viden. Disse initiativer vil også rette særlig opmærksomhed mod brugergrupper, der oplever mistrivsel eller udfordringer i deres studieliv, og dermed styrke bibliotekerne som inkluderende rum.

Inspirerende læringsfællesskaber og kompetenceudvikling

Kompetenceudvikling forbliver en hjørnesten i vores strategi. Med målsætningen om at skabe rammer for gensidig videndeling og læring vil DFFU's fora fortsat spille en central

rolle. Ved at tilbyde en bred vifte af læringsaktiviteter og -formater ønsker vi at tiltrække og engagere et diversificeret biblioteksfagligt personale. Denne tilgang sigter mod at forbedre nutidige færdigheder og samtidig ruste vores medlemmer til fremtidens udfordringer.

Samarbejde med andre organisationer og kommunikation.

Et essentielt aspekt af vores nye strategi er ønsket om at udvide samarbejdet med andre biblioteks- og beslægtede organisationer både nationalt og internationalt. Stærkere netværk vil muliggøre større projekter og initiativer, og vi planlægger også at øge vores synlighed gennem sociale medier, LinkedIn og Facebook, og publikationer som REVY. Disse skridt vil åbne op for nye muligheder for at dele ressourcer og viden, men også være mere debatskabende.

Fremtidens udfordringer og muligheder

Med vores nye strategi håber DFFU at navigere sikkert gennem de aktuelle og kommende udfordringer i biblioteksvæsenet. Vores fokus på mangfoldighed og kompetenceudvikling vil ikke alene styrke foreningen, men også sikre at vores medlemmer aktivt kan bidrage og forme fremtidens FFU-biblioteker.

Opgør med forskningstyveri kræver ny kultur på universiteterne

Maria Toft søsatte i 2022 kampagnen #pleseadontstealmywork efter at have oplevet, hvordan ældre forskere tog æren for hendes arbejde. Et væld af vidneudsagn viste, at hendes oplevelse ikke var enestående, og det blev startskuddet på en kamp for mere omsorgsfulde forskningsmiljøer

□ Rasmus Hage Dalland, redaktør REVY

Maria Toft nåede aldrig at færdiggøre sin ph.d på Københavns Universitet, og kommer muligvis aldrig til det. Hun var indtil 2023 ansat ved Institut for Statskundskab, hvor hun forskede i, hvordan man gennem fællesskaber kan omstille samfundet i en mere miljø- og klimavenlig retning, men er med egne ord blevet forhindret i at arbejde. I kølvandet på hendes kampagne mod forskningstyveri, hendes bestræbelser på at sætte forskningen fri og debattere den frygtkultur, hun mener præger landets største universitet, er hun blevet mødt med trusler og chikane fra ledelsen, der til sidst fik hende til at kaste håndklædet i ringen.

"Jeg vil gerne forske og gerne skrive min afhandling færdig. Men jeg vil ikke rigtig fortsætte i det forskningsmiljø, som det er nu. For

det er så langt væk fra, hvad det burde være," siger hun.

"Det hersker sådan en selv fokuseret, narcissistisk kultur og en ekstrem konkurrence med fokus på hardcore kvantitative mål. Det bliver vi nødt til at ændre på. Vi skal skabe et mere omsorgsfuldt forskningsmiljø, og det er noget af det, jeg bruger mine kræfter på nu."

Stjålet arbejde

Maria Toft oplevede første gang, hvordan en seniorforsker forsøgte at tage æren for hendes arbejde, da hun under en forældreorlov opdagede, at hendes projektleder var ved at skrive en artikel på baggrund af hendes arbejde og research. Hun blev krediteret som medforfatter på artiklen, selvom aftalen ellers var, at hun skulle stå som førsteforfatter.

I et andet tilfælde krævede hendes vejleder at stå som medforfatter med 40 procent på hendes forskningsartikel, skønt han kun havde rettet et par kommaer.

Maria Toft modsatte sig begge gange og fik rettighederne for sit arbejde tilbage gennem en gensidig aftale, men hun vidste, at hendes tilfælde ikke var enestående.

I samarbejde med PAND, et dansk netværk af ph.d-studerende, søsatte hun i 2022 derfor

“ Det hersker sådan en selvfokuseret, narcissistisk kultur og en ekstrem konkurrence med fokus på hardcore kvantitative mål. Det bliver vi nødt til at ændre på. Vi skal skabe et mere omsorgsfuldt forskningsmiljø, og det er noget af det, jeg bruger mine kræfter på nu.

kampagnen #pleasedontstealmywork, og i løbet af to uger tikkede 120 vidneudsagn ind fra universitetsforskere, der alle havde oplevet det samme; direkte at få stjålet deres ideer, undersøgelsesdesign, data og analyser, men oftest at især seniorforskere krævede medforfatterskab på artikler, de dårligt havde bidraget til.

Det udbredte forskningstyveri blev anledning til en ny kampagne samme år, Sæt Forskningen Fri, hvor Maria Toft og en række andre forskere skrev et frihedsbrev stilet til Christiansborg, der på en uge fik opbakning fra over 2000 forskere i Danmark.

I frihedsbrevet peger forskerne på tre centrale områder, der har behov for politisk eftersyn og strukturelle forandringer og hermed bidrage til at skabe en ny kultur på landets universiteter, fortæller Maria Toft.

”For det første krævede vi en ændring af universitetsloven fra 2003, som giver en fuldstændig uberørt magt til en nærmest militariseret top-down ledelse. Vi havde engang et af de mest decentrale og demokratiske styre, men i dag er der flere checks and balances i private virksomheder, end der er med ledelsen på universiteterne. Det betyder, at man som leder altid er forpligtet opad, men aldrig nedadtil, så derfor er det faktisk muligt at være et dumt svin uden konsekvenser – både som leder og som ansat – da der er et incitament til at lægge låg på al dårlighed,” siger hun.

Andet punkt i frihedsbrevet handler om forskningsfinansieringen, som i dag i høj grad kommer fra eksterne midler. Det gør dels, at man skal bruge en masse tid på at sikre forskningsbevillinger, men også penge på administrationsomkostninger, som bliver taget fra basisbevillingerne – og dermed fra den frie forskning. Når forskningsfinansieringen i høj grad afhænger af de eksterne bevillinger, medfører det også et lavere antal fastansatte, men rigtig mange kontraktansatte på de danske universiteter.

← I 2022 søsatte Maria Toft kampagnen #pleasedontstealmywork efter at have oplevet, hvordan seniorforskere forsøgte at tage æren for hendes arbejde. Siden tog hun initiativ til at starte Forskerbevægelsen, der kæmper for mere omsorgsfulde forskningsmiljøer. Foto: Niels Flink

”Danmark er helt exceptionel på det punkt i forhold til andre lande. Det har været en ret stejl udvikling på, hvor mange kontraktansatte – altså korttidsansættelser – man har i Danmark, i dag op mod 60 procent. Det gør, at der nærmest er opstået sådan et herre-slave-forhold, hvor de kontraktansatte er sårbare i deres ansættelse i forhold til de fastansatte, som i nogle tilfælde kan udnytte deres position.”

Det tredje emne i frihedsbrevet handler om publiceringspresset og meriteringsstrukturerne, der skaber en konkurrencekultur, som sammen med de andre elementer blandt andet tilskynder til uberettigede medforfatterskaber og endda decideret forskningstyveri.

”Vi har at gøre med et miljø, hvor forskningens succes måles på basis af, hvor mange

artikler man udgiver årligt, i hvilke tidsskrifter og hvor meget man bliver citeret. Så det er blevet en valuta, at man skal citeres og stå som medforfatter på så mange forskningsartikler som muligt uden nødvendigvis at have lavet noget. Og det kan man så gøre, fordi der er det her herre-slave-forhold og ingen konsekvenser ved at gøre det.”

Med afsæt i kampagnearbejdet har Maria Toft og en række andre forskere startet Forskerbevægelsen, en fælles dansk forskerorganisation, der arbejder nationalt og internationalt for at styrke den akademiske frihed. For det er der behov for, mener hun og refererer til en undersøgelse fra Justitia, der viser, at den danske universitetslov ikke beskytter den akademiske frihed i samme udstrækning som i de andre nordiske lande. Og en anden undersøgelse fra Terence Karan, professor ved University of Lincoln, der placerer Danmark som nummer 24 ud af 28 EU-lande, når det kommer til akademisk frihed.

”Vi har et billede af os selv som oplyst demokrati, men det kan man ikke just sige, når man læser de her undersøgelser.”

Et demokratisk problem

Maria Tofts forskningsaktivisme handler ikke mindst også om at styrke kvaliteten af forskningen. Man risikerer nemlig, at de gode, originale ideer forsvinder i et miljø, der er præget af frygt og konkurrence.

”Man får ikke gode ideer i et frygtpræget miljø. Vi ved fra hjerneforskning, at man får sine ideer, når man er i gang med en vane – vasker op, tager et bad eller går en tur i skoven – men også i miljøer, som er præget af tillid og samarbejde. Man ser det i store tech- og innovationsvirksomheder, men også på Niels Bohr instituttet i gamle dage – de legede og forestillede sig skøre ting. Alle Nobelpris-tagerne siger det samme – Morten Meldal (professor ved Kemisk Institut og Nobelpristager i Kemi i 2022, *red.*) har også sagt det – han kunne aldrig have fået sine hæderkronede idéer i det nuværende forskningsmiljø.”

Derudover er det ifølge Maria Toft også et stort problem, at de nuværende forskningsmiljøer simpelthen ikke er attraktive at være i. Mange – og især kvinder – vælger forskningen helt fra, fordi forskningsmiljøerne tager modet fra dem.

”Der er en stor pulje mennesker med kreative, krøllede hjerner, der vælger forskningen helt fra. Vi ved, at tre ud af fire kvindelige forskere overvejer at søge væk fra Københavns Universitet, og hver fjerde ph.d.-studerende overvejer at droppe helt ud af forskningen i det hele taget. Vi ved også, at det tager meget lang tid for de unge forskere at opnå en fuldtidsan-

sættelse – og omkring 10-12 år for kvinder. Så det her med overhovedet at komme ind i den kamp og konkurrence for at få en mulighed for en fuldtidsansættelse på et tidspunkt – det er jo helt crazy. Der er også lige kommet en rapport fra VIVE, der viser, at der findes en udbredt sexismen på universiteterne rettet mod yngre kvindelige forskere. Det har jeg også selv oplevet, så det kommer ikke som en overraskelse – men alt i alt er man jo nødt til at spørge: hvem fremelsker man i det her miljø? Hvilken type forskere og personlighedstyper? Og hvilke typer risikerer vi at miste,” spørger hun.

Alt i alt mener Maria Toft, at samfundet går glip af ”et enormt idépotential” ved at opretholde og understøtte de nuværende forskningsmiljøer. Det er både et demokratisk problem, men også en barriere for at løse nogle af de store udfordringer, samfundet står over for, og som videnskaben skal bidrage til.

”Jeg er jo samfundsvidenskabelig klimaforsker, og jeg kan se, hvad vi står over for af udfordringer. Vi er nødt til at have fri forskning, plads til kreativ tænkning og mulighed for at kritisere det system, som har skabt de udfordringer, vi står i. Når den akademiske frihed og forskernes mulighed for at bidrage konstruktivt til samfundsdebatten bliver indskrænket, så roder man jo ved hele fundamentet for det, vi kan kalde et oplyst demokrati. Så det er nogle store ting, der er på spil i den her debat.”

Biblioteket som frirum

Som en del af hendes arbejde i Forskerbevægelsen har Maria Toft også rakt ud til universitetsbibliotekerne, der med konkret datainfrastruktur og som knudepunkt på universiteterne kan være med til at styrke den akademiske frihed og mindske kløften mellem viden og samfund.

Hun har blandt andet været i kontakt med NORA med ideen om at lave et ”fritflyvende” universitet med alle forskere i en database, som kan tilgås af borgere, journalister og politikere. Frem for at kæmpe mod de biases, der hersker i google-algoritmerne, og at universiteterne skal konkurrere mod hinanden med hver deres ekspertliste, kunne man skabe Open Access i et fælles samarbejde og fælles infrastruktur. Det er Forskerbevægelsen i gang med at tale med politikerne om at realisere, da det bør være et samfundsgode, som Maria Toft siger.

Derudover mener Maria Toft, at bibliotekerne spiller en vigtig rolle som et frirum i forskningsmiljøet.

”Bibliotekerne fungerer som et meget vigtigt knudepunkt, både fysisk og digitalt. Og der er på sin vis sådan en frirumsstemning

“ Vi har at gøre med et miljø, hvor forskningens succes måles på basis af, hvor mange artikler man udgiver årligt, i hvilke tidsskrifter og hvor meget man bliver citeret. Så det er blevet en valuta, at man skal citeres og stå som medforfatter på så mange forskningsartikler som muligt uden nødvendigvis at have lavet noget.

på bibliotekerne, som ikke er fedtet ind i alt muligt med institutter og internt kammerateri, hvor man også kan være med til at understøtte nogle af de her aktiviteter for den fri forskning. Blandt andet gøre opmærksom på Forskerbevægelsen, selvfølgelig,” siger hun med et grin.

Forskningsfrihed på dagsordenen

Siden opsigelsen på KU har Maria Toft været selvstændig – arbejdet som konsulent og holdt foredrag – og i foråret gæstede hun blandt andet DFFU's vinterinternat og fortalte om sin kamp for fri forskning.

Grundet Maria Tofts og hendes forskerkollegeres vedvarende arbejde er forskningsfriheden nu sat på dagsordenen og en del af det politiske liv, både i Danmark og internationalt. Og det er en stor sejr, mener hun og påpeger, at en ny stor undersøgelse fra Dansk Forsknings- og Innovationsråd viser, at halvdelen af danske forskere og ph.d-studerende har fået eller frygter repressalier ved at udtrykke kritik af ledelsens beslutninger.

”Det har enormt store konsekvenser at deltage kritisk i den her debat. Så det at vi lykkedes med at få godt over to tusind under-skrifter i Sæt Forskningen Fri har haft en stor effekt,” siger hun.

”Hele processen har været en heftig oplevelse for mig personligt. Men politisk er det gået over al forventning. Der er en anden lydhørhed nu, end der var for bare fem år siden, blandt andet på grund af det her pres og aktivisme, der har været.”

Det er også derfor, Maria Toft fortsætter sit arbejde. I foråret har hun holdt konference på

Christiansborg og diskuteret forskningsfriheden og behovet for strukturelle forandringer med ordførere fra de politiske partier. Og for nylig har hun også været med den internationale gren af Forskerbevægelsen i Göteborg, hvor man har afholdt det første et symposium med andre skandinaviske forskere og udarbejdet et manifest og en vision for, hvordan et mere omsorgsfuldt academia rent faktisk kunne se ud.

”Kunne man forestille sig frie universiteter, hvor man nærmest boede sammen i forskerlandsbyer, men hvor det var integreret med familieliv og nærhed til naturen? For virkelig at tænke frit, kan man ikke være fragmenteret som menneske, men derimod have integritet og friheden til at være sig selv som et helt menneske. I Cambridge bor forskerne jo fortsat sammen, og der var og måske stadigvæk er en særlig ånd, hvor man leger, er kreativ og får skøre ideer – det kunne man måske lade sig inspirere af,” siger hun og fortsætter:

”Kunne vi forestille os universiteter, hvor der ikke er nogen hierarkisk struktur – og universiteter uden ledelse? Kunne man forestille sig, at man i stedet for at blive målt på bibliometriske faktorer havde nogle kollektive mål for, hvor godt det går? Det er den slags, vi har diskuteret,” siger hun.

”I stedet for de der småjusteringer, der føles lidt som at finpudse et råddent æble, skal vi plante et helt nyt frø. Akademia er jo en gammel, gammel kultur, så der er nærmest brug for en genfødsel. Og det kan godt være, det er totalt naivt, men alle store bevægelser og transformationer er startet af meget få mennesker.”

Læs mere

Manifest fra Forskerbevægelsens symposium i Göteborg: www.freeacademia.org/

Smertefulde viden

- erfaringer og indsigter fra et forskningssam- arbejde indenfor smertevidenskab

**På henvendelse fra smerteforsker
Lars Arendt-Nielsen lavede informati-
onsspecialister fra Aalborg Universi-
tetsbibliotek en detaljeret søgning og
bibliometrisk analyse af det relativt
unge forskningsfelt. Her deler de deres
erfaringer med forsker-samarbejdet**

- Louise Thomsen,
informationsspecialist, AUB
- Anne Lyhne Høj,
informationsspecialist, AUB
- Jette Thise Pedersen, informations-
specialist, AUB
- Sabine Dreier, informationsspecialist, AUB

Tilbage i december 2019 fik Aalborg Universi-
tetsbibliotek en henvendelse fra smerteforsker
Lars Arendt-Nielsen ved Aalborg Universitet
vedrørende en bibliometrisk analyse af tids-
skrifter indenfor smerteforskning og antal
artikler udgivet i disse tidsskrifter fra 1975 og
frem. Udgangspunktet var en opdatering af en

artikel skrevet af Jeffrey S. Mogill et al. i 2009.

Lars Arendt-Nielsen har i en årrække
været præsident for "The International
Association for the Study of Pain" (IASP) og
skulle bruge data i forhold til at lave en status
på smerteforskning set i forhold til udviklin-
gen i antal smertetidsskrifter, antal artikler
udgivet i smertetidsskrifter samt citationer til
disse. IASP udgiver tidsskriftet PAIN®, og ud-
givelserne i dette tidsskrift skulle sammen-
holdes med udgivelser i andre smertetids-
skrifter.

Louise Thomsen og Anne Lyhne Høj fra
VBN-teamet på Aalborg Universitetsbibliotek
gik i gang med den bibliometriske analyse,
som skulle bidrage med at skabe et overblik
over smerteforskningen, og hvordan den har
udviklet sig over tid. Det gjorde vi bl.a. ved at
vise publikations- og citationsmønstre,
hvordan det har udviklet sig over tid samt
hvor mange forfattere, der har været på artik-
lerne. Derudover viste analysen også, hvor-
dan enkelte smerteforskningstidsskrifter
(PAIN® og European Journal of Pain) har
udviklet sig over tid sammenlignet med hele

forskningsfeltet. Scopus var valgt som kilde for at få citationsdata med i analysen.

Da vi startede samarbejdet, var Lars Arendt-Nielsen ikke bevidst om de mange bibliometriske muligheder og databaser der forelå for faktisk at afdække, hvorledes et forskningsområdes publikationer udvikler sig, fortæller han. "Mit forskningsfelt er kun ca. 50 år gammelt, og antallet af publikationer har over årene udviklet sig eksplosivt, og vi afdækkede nogle hidtil ukendte og interessante trends, der kan bruges til at sætte vores egen forskning i et innovativt perspektiv. Dette bruger vi nu i alle fondsansøgninger som et kvantitativt bevis for, at vi er trendsetting inden for et område."

Specifikke søgetermer

I forbindelse med præsentationen af de foreløbige resultater udviklede analysen sig til også at inkludere søgninger på forskellige studier indenfor smerteforskning, både på et overordnet niveau (HUMAN vs. ANIMAL) og på et mere specifikt niveau (studier indenfor hhv. HUMAN og ANIMAL). Derfor blev Sabine Dreier og Jette Thise Pedersen fra bibliotekets Team Informationskompetence involveret i forhold til at udføre de mere specifikke søgninger på disse forskellige typer af studier. Det krævede et stort arbejde at udvælge søgetermer for at adskille de forskellige typer af studier. Til dette arbejde blev Embase valgt, da det indekseringsmæssigt gjorde en sådan søgning mulig.

Lars Arendt-Nielsen fortæller, at man inden for de fleste forskningsområder for det meste ikke har et detaljeret kendskab til, hvorledes forskellige eksisterende og nye faglige specialer publikationsmæssigt udvikler sig over tid. "Men det vi så var, at antallet af monodisciplinære publikationer faldt over tid og antallet af multidisciplinære steg. Dette er en vigtig trend at være opmærksom på, når man designer fremadrettede studier og fondsansøgninger," siger han.

I processen var Lars Arendt-Nielsen meget involveret i forhold til at kvalificere søgningerne og søgetermerne og i det hele taget kvalitetssikre, at de forskellige artikler blev kategoriseret korrekt. Helt konkret gennemlæste og klassificerede han manuelt over 7000 abstracts. I sidste ende var han også med til at validere selve søgemodellen, så den fremover kan bruges i andre analyser.

"At det lykkedes os rent faktisk at få udviklet et analyseværktøj som kunne lave klassifikation med over 90% sikkerhed – det var imponerende," siger han.

På grund af COVID-19 situationen blev projektet udskudt ad flere omgange og meget

“ Lars Arendt-Nielsen kunne med sin dybe viden om smerteforskning komme med nye ideer til, hvad der var relevant at undersøge nærmere. Vi kunne så bidrage med vores søgetekniske og bibliometriske viden i forhold til at konkretisere og visualisere nogle tendenser inden for smerteforskning. Vi er hver især blevet meget klogere på hinandens fagligheder, og hvordan vi i fremtidigt samarbejde kan gøre brug af netop disse.

korrespondance foregik online, men i september 2022 blev resultaterne fra projektet præsenteret på 2022 World Congress on Pain. Sidenhen blev undersøgelsen udvidet med European Journal of Pain, og i november 2023 blev resultatet af vores analyser udgivet i selvsamme tidsskrift.

Efterspurgt blandt forskerne

Samarbejdet har i høj grad båret præg af, at vi har bidraget med forskellige faglige kompetencer. Lars Arendt-Nielsen har bidraget med sin faglige viden omkring smerteforskning og vi, som bibliotekarer, har bidraget med vores faglige viden om bibliometri, søgeteknik og systematiske søgninger i fagdatabaserne. Det var en meget iterativ proces, hvor vi generede ny viden løbende, som i høj grad var Lars Arendt-Nielsens fortjeneste. Han kunne med sin dybe viden om smerteforskning komme med nye ideer til, hvad der var relevant at undersøge nærmere. Vi kunne så bidrage med

vores søgetekniske og bibliometriske viden i forhold til at konkretisere og visualisere nogle tendenser inden for smerteforskning. Vi er hver især blevet meget klogere på hinandens fagligheder, og hvordan vi i fremtidigt samarbejde kan gøre brug af netop disse.

Ifølge Lars Arendt-Nielsen er det helt store perspektiv nu, at vi let kan lave denne analyse årligt for at se, hvor feltet publikationsmæssigt bevæger sig hen og fange forskningstrends før alle andre. "Da analyseværktøjet kan anvendes på andre tidsskrifter inden for forskningsfeltet, giver det mulighed for at sammenligne dem og eksempelvis se om valg af en ny redaktør ændrer publikationsprofilen for et givet tidsskrift," siger han.

Vi har reflekteret over efterfølgende, hvordan man bedst tilrettelægger et lignende projekt fremover. Nærværende projekt var meget eksplorativt og voksede i omfang i takt med, at nye ideer kom til. Fremadrettet ville et mere styret projektforsløb kunne give bedre overblik over projektets omfang og anvendelse af ressourcer. Dog har en klar styrke ved projektet været, at vi var åbne overfor hinandens ideer og fulgte dem til dørs. Vi vil klart anbefale, at man giver sig i kast med lignende projekter, da vi har lært, at vi besidder nogle kompetencer, som er efterspurgt blandt forskerne. Vi har en faglig viden, som er helt oplagt at få sat i spil på nye måder og i andre sammenhænge.

i *Faktaboks*

- **Analysens periode:** 1975-2020
- **Smertetidsskrifter i alt:** 64
- **Aktive smertetidsskrifter:** 24
- **Antal smerterelaterede artikler analyseret:** 62.565
- **Antal artikler i PAIN:** 9.156
- **Antal artikler i European Journal of Pain:** 2.759

Vigtigste fund: Fagfeltet smerteforskning har udviklet sig fra at være mono-disciplinært til at være multidisciplinært, hvilket bl.a. ses ved at antallet af forfattere per artikel går fra 2 til 7, og ved at de publicerede studier går fra at være udelukkende adfærdsstudier til at være adfærdsstudier kombineret med celle-studie.

#biblioteksblik

Sprechen sie Deutsch?: Hvis ikke kan du stadig lære at publicere som Einstein eller bare gå på biblioteket og læse om køkken-design og en fantastisk bus på dansk.

Hvilke FFU-biblioteker følger du på Instagram?

Brug #biblioteksblik, når du søger eller selv poster noget – hvis du vil ses af os

universitetsbiblioteket

Synes godt om fra abagger og 54 andre

universitetsbiblioteket Liebe Leute, spricht Ihr auch Deutsch? 🇩🇪

Hier an der Universitätsbibliothek Kopenhagen haben wir beschlossen etwas ganz Neues zu probieren. Wir haben in der letzten Zeit viele Gäste aus Deutschland auf unsere Seite gehabt, und deshalb haben wir uns entschieden Deutsch als unsere neue Standardsprache zu wählen. Wir hoffen, dass wir unsere Besucher*innen dazu motivieren will, Deutsch zu lernen oder zu üben.

Von jetzt ab kriegt Ihr Memes und Nachrichten aus der Universitätsbibliothek auf Deutsch.

Viel Spass bei der Sprachübung! 🗣️

#ichfreuemichimmersoehrwennicheingutesmemese

kglakademibibliotek
Det Kongelige Akademi - Bibliotek

26 Synes godt om

kglakademibibliotek Den fine sorte mulepose med segl er populær og du kan købe den her på @kglakademibibliotek

Samtidig kan du jo låne en bog eller to og putte i 😊

#kglakademibibliotek #mulepose #biblioteksblik #lånenbog

Vis 1 kommentar for 6 dage siden

designmuseum_bibliotek

29 Synes godt om

designmuseum_bibliotek DEN FANTASTISKE BUS

nobelbib
Nobelbiblioteket

Alle studerende der prøver at arbejde koncentreret i dag

121 Synes godt om

nobelbib For man skal jo lige også nå at købe en campingstol og lægge sin øl på køl.. 🍷

Vi ønsker alle en rigtig god og sjov kapsejls i morgen 🍷🍷

#nobelbib #nobelbiblioteket #austudylife #aarhusuniversitet #studylifeau #bibliotek #biblioteksblik #aulibrary #kapsejls

2. maj

designmuseum_bibliotek

3 Synes godt om

designmuseum_bibliotek Køkkenet har gennem tiden været en integreret arbejdsplads i hjemmet.

Et sted, der arbejdes hver dag med dertilhørende redskaber, maskiner og funktioner – ild og vand. Og gennem tiden har denne arbejdsplads været udformet/designet på forskellige måder med forskellige udgangspunkter og teorier som faktorer. Køkkenets design er præget af samfundsrelaterede, tidstypiske forhold og afhængig af, hvem der er opholder sig i køkkenet. På Designmuseets bibliotek findes bøger og billeder af det, der berører de tanker og ideer, der gennem tiden har formet dansk køkkendesign.

er endelig landet på vores bibliotek. Jakob Martin Strids mageløse mammut-værk har skabt ventelister hos boghandlere og på biblioteker - fx har Københavns Kommunes biblioteker indkøbt 236 eksemplarer, for at kunne tilfredsstille 931 ventende reservationer.

Vi har kun købt én, som ikke kan hjemlånes. Men du kan læse den på vores læsesal, fx rart siddende i "Bunny", der er skabt af Aleksej Iskos og Boris Berlin for Normann Copenhagen.

dtulibrary

Publish like Einstein

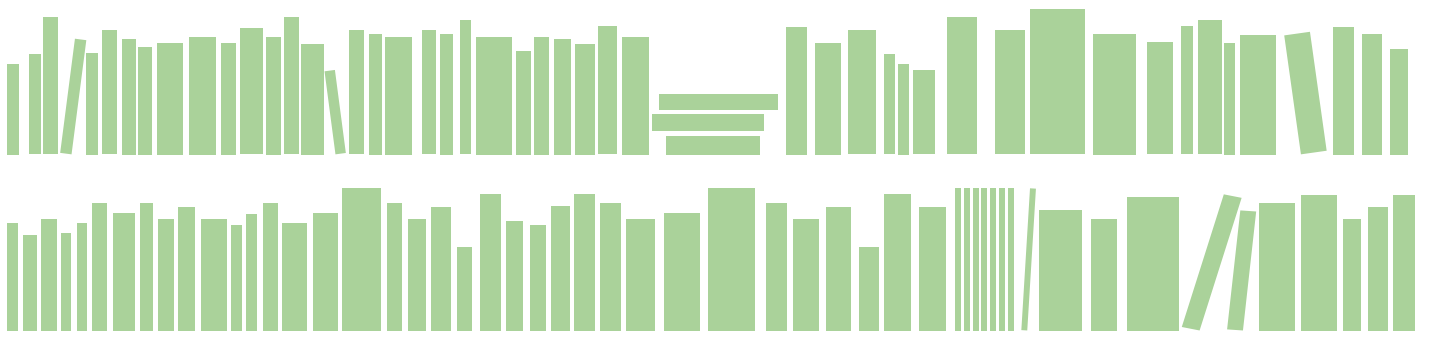
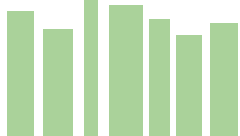
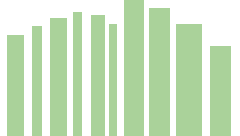
13 Synes godt om

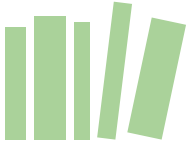
dtulibrary DTU Library supports research at DTU by developing and operating systems to register, document, store, and analyse research output from the university. Our knowledge of copyright and Open Access publishing ensures that DTU's researchers can publish correctly and appropriately. Read more: bibliotek.dtu.dk/publicering

Behov for en ny biblioteks- lov?

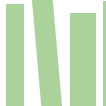

I det danske bibliotekslandskab bliver biblioteksloven drøftet i disse år. Nogle mener, det er på tide at få den ændret, andre at den stadig danner en fornuftig ramme om bibliotekernes virke. Vi har spurgt chefkonsulent på Det Kgl. Bibliotek Erik Hofmeister og direktør i Danmarks Biblioteksforening Michel Steen-Hansen, om der er behov for en ny bibliotekslov, hvad den i givet fald skal indeholde og om det muligt at samtænke FFU-bibliotekernes og folkebibliotekernes interesser.

“ Det er nødvendigt med en ny bibliotekslov for at sikre bedre og opdaterede rammevilkår og udnytte potentialet i de danske biblioteker til at løse samfundets udfordringer meget bedre i fremtiden.

□ **Michel Steen-Hansen**, direktør i Danmark Biblioteksforening

Når man ser på udviklingen af bibliotekerne i Danmark, oplever man stadig stor forskel i støtte. Det gælder hele fødekæden fra skolebiblioteker, uddannelsesbiblioteker, forskningsbiblioteker, fagbiblioteker og folkebiblioteker. Vi oplever både fantastiske biblioteker med serviceminded personale og mange glade brugere, men også steder, hvor bibliotekerne synes udsultede, og hvor brugerne føler sig oversete, nogle gange så meget at de, der har mulighed, bruger folkebibliotekerne i andre kommuner eller helt stopper med at bruge biblioteket.

På uddannelsesinstitutionerne ser man, at studerende nogle steder strømmer til biblioteket, samtidig med at over halvdelen af ungdomsuddannelserne har lukket deres biblioteker.

Der er skoler og kommuner, der prioriterer deres skolebiblioteker og pædagogiske læringscentre, men desværre også eksempler på nedprioriterede pædagogiske læringscentre med låst dør og tomme hylder.

Det er klart, at der ikke kun findes én løsning på disse udfordringer, men flere kvalificerede bud på fælles løsninger, som skal debatteres bredere end blot i bibliotekssektoren. Uanset bibliotekets fornavn; skole-, uddannelses-, fag-, forsknings-, eller folkebibliotek – er biblioteket en kerneinstitution i vores videnssamfund.

Vi skal derfor sammen på tværs af sektorer fremhæve den rolle, biblioteker spiller i et samfund bygget på deltagende og informationskompetente borgere.

Med udgangspunkt i regeringsgrundlaget lavede vi i Danmarks Biblioteksforening debato-plægget "Samfundets udfordring og biblioteket som svar". Det er pinedød nødvendigt at tale ind i eksisterende udfordringer, hvis beslutningstagerne skal prioritere bibliotekernes rolle.

Vores oplæg, der i første omgang fokuserer på den borgernære hverdag i kommunernes

folkebiblioteker, kan bruges som mere bredt favnende for hele bibliotekssektoren. Vi har siden spredt og præciseret dette budskab og har haft dialoger med undervisningsminister, kulturminister, digitaliseringsminister, en række ordførere og mange kommunalpolitikere for at styrke debatten om bibliotekernes rammer på flere niveauer. Og også med DFFU.

En forældet lovgivning

Biblioteksloven er på mange områder forældet, og i andre love og bekendtgørelser tænkes bibliotekernes potentiale slet ikke ind.

Problemer som læsekrisen, trivselskrisen, opmærksomhedskrisen samt øget polarisering og mangel på demokratisk dannelse og uenighedskompetencer kan bibliotekerne være med til at løse, men det kræver opdaterede rammer og lovgivning.

I dagens Danmark er biblioteksloven tilbage fra år 2000 ikke tilstrækkelig til at understøtte opgaveløsningen optimalt, og der er store geografiske forskelle på, hvad borgerne møder på deres bibliotek. Flere af lovens nuværende opgaver er ikke længere relevante. Begreber som tilgængelighed til multimedier og videogrammer, som tidligere var en del af bibliotekernes opgave, er ikke længere relevante på grund af den teknologiske udvikling. Derfor er det nødvendigt med en ny bibliotekslov for at sikre bedre og opdaterede rammevilkår og udnytte potentialet i de danske biblioteker til at løse samfundets udfordringer meget bedre i fremtiden.

De nødvendige informationskompetencer

Bibliotekerne spiller allerede mange steder en rolle lokalt og på institutioner, men har et endnu større potentiale som drivkraft for innovation på tværs af sektorer og det civile samfund.

Vi lever i en tid, hvor social og sundhedsmæssig ulighed vokser, og stadig flere danskere føler sig isolerede, ensomme og på kanten af

fællesskabet. Gruppen af børn og unge, der mistrives, er stigende, og mange er presset af daglige krav og forventninger fra uddannelse, venner og sociale medier. Digitalt udelukkes nogle samfundsgrupper og ender udenfor store dele af vores samfund.

Litteraturen og adgangen til information kan få os til at stoppe op, tænke efter og endda trives i tvivl, og biblioteket er for mange indgangen til deltagelse i samfundet.

Vi kan også se at børn og unges informationskompetencer er under pres og det øges i en tid med kunstig intelligens. Det vanskeliggør ikke blot norges uddannelsesvej, men også deres evne til at navigere i et digitaliseret samfund, hvilket i sidste ende er et demokratisk problem.

Men en del beslutningstagere ser ikke, at bibliotekerne spiller en central rolle i arbejdet med at højne børn og unges informationskompetencer. Det skyldes nok også at vi mangler viden om emnet for at få den nødvendige opmærksomhed. En byggesten er et tættere samarbejde på tværs af institutionerne inden for sektoren, som vi f.eks. ser det med Tænketaenken Fremtidens Biblioteker der i samarbejde med bl.a. DFFU, folkebiblioteker og Mandag Morgens ADD-projekt vil skabe ny viden om fremtidens informationskompetencer.

Dette projekt skal vi sammen bruge til at argumentere for bibliotekets rolle over for beslutningstagere, hvad enten det er rektorer, direktører eller politikere.

Men det kræver at der er et *bibliotek*.

I Danmarks Biblioteksforening har vi i den politiske argumentation sat fokus på fire centrale områder, som vi mener er afgørende for at styrke lovgivningen og rammerne omkring bibliotekerne.

■ **Styrke den kritiske sans og evnen til at vurdere informationers kvalitet**

I en tid præget af fake news, misinformationskampagner og generel mistro til fakta, som kommer fra mennesker, man er uenig med, har biblioteket en vigtig opgave i at styrke de n kritiske sans og evnen til at vurdere informationers kvalitet, særligt i en tid med kunstig intelligens.

■ **Skabe en ny læsekultur**

De nyeste undersøgelser viser, at danske børns læsefærdigheder er faldende, og at læseglæden er forringet så meget, at forskere kalder det en læsekrise. Dette er alvorligt, fordi læsning er en af de mest centrale forudsætninger for en god tilværelse på mange planer, ikke blot uddannelsesmæssige, men også i forhold til fordybelse, empati, trivsel og evnen til at forstå. Biblioteket har en afgørende rolle i at

fremme læseglæde og læsefærdigheder i samarbejde med skoler og institutioner og åbne dørene til de store og små fortællingers verden.

■ **Gøre information og viden tilgængelig**

En af bibliotekernes mest centrale opgaver har altid været at gøre information og viden tilgængelig og demokratisere denne, uanset økonomiske, sociale og geografiske barrierer. Denne opgave er fortsat helt central, og derfor er bibliotekerne også det mest benyttede kulturtilbud, både fysisk og digitalt. Selvom meget nu er tilgængeligt på nettet, er der stadig meget, som ikke er. Biblioteket kan skaffe stort set al den information, som ellers ikke er inden for rækkevidde, men det er både omkostningsfuldt og kræver opdaterede regler om ophavsret.

■ **Skabe rammer for samfundsdebat og være mødested**

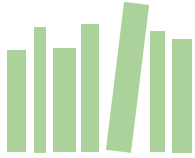
For at kunne opretholde et levende demokrati er det afgørende med gode rammer for debat på tværs af ekkokamre, hvor man mest får bekræftet sine egne holdninger. Ikke kun folkebiblioteket bør være rammer for den demokratiske samtale, men er et potentiale for biblioteker af alle typer. Bibliotekerne kan skabe forankring af samfundsmæssige tiltag i en bæredygtig udvikling på mange planer. Vi ser f.eks. i disse år, hvor meget arbejdet med verdensmål fylder i mange biblioteker, og hvordan ringene spredes i vandet.

Intet af ovenstående er nævnt i den nuværende lovgivning, så mange steder udnytter man ikke bibliotekets potentiale til at løse de udfordringer.

Alle har ret til et godt bibliotek

Når man opsummerer bibliotekernes nuværende og potentielle rolle i det danske samfund, understreger det for mig behovet for en opdateret lovgivning, der kan styrke og udvide bibliotekernes kapaciteter og funktioner i takt med samfundets udvikling og behov.

Hvis det skal ske, er det vigtigt, at vi har en lovgivning, der er tidssvarende og relevant, og som afspejler de ændringer, som teknologien og samfundsudviklingen bringer med sig. Derfor skal vi have debatten om, hvordan vi kan sikre, at bibliotekerne fortsat vil være en central del af det danske samfunds vidensinfrastruktur og bidrage til alles livskvalitet og demokratiske engagement.

KB kommer ikke til at presse på for at ændre biblioteksloven, da de nuværende formuleringer fortsat er dækkende for vores virke.

□ **Erik Hofmeister**, chefkonsulent på Det Kgl. Bibliotek

Danmarks Biblioteksforening arbejder på at få ændret den nuværende bibliotekslov. Det fremgår i foreningens oplæg ”Behov for en opdateret bibliotekslov.”

Baggrunden er, at biblioteksloven opfattes som værende forældet, bl.a. fordi den i for ensidig grad fokuserer på folkebibliotekerne som materialeleverandør og ikke tager højde for den udvikling, bibliotekerne har været igennem. Ligesom den heller ikke tager højde for det potentiale, som folkebiblioteker kan have i at løse nogle af samfundets kriser – læsekriser, trivselskriser, mangel på demokratisk dannelse med videre. Det er ”landets mest besøgte kulturinstitution Folkebiblioteket en vigtig del af løsningen på. Men det kræver opdaterede rammer og lovgivning,” hedder det i oplægget.

Det er værd at bemærke, at ønskerne om at ændre biblioteksloven udspringer af de nuværende formuleringer om folkebibliotekernes virke og ikke formuleringerne om de statslige bibliotekers – herunder Det Kgl. Bibliotek – virke.

På Det Kgl. Bibliotek (KB) har vi forståelse for ønsket om at revidere biblioteksloven så den bliver mere tidssvarende i forhold til de opgaver, som bibliotekerne i dag rent faktisk varetager og det potentiale, som bibliotekerne rummer. Og det er jo væsentligt mere end blot at stille materialer til rådighed.

Naturligt nok rummer den nuværende bibliotekslov fra 2000 i dag navne og begreber, som tiden er løbet fra, f.eks. Statsbiblioteket og Danmarks Blindbibliotek (nu NOTA). Når KB imidlertid ikke kommer til at presse på for at ændre biblioteksloven, skyldes det, at de nuværende formuleringer om KB’s rolle i forhold til folkebibliotekerne fortsat er dækkende for vores virke. I virkeligheden sætter biblioteksloven kun ramme om en lille del af KB’s samlede virke. KB’s rolle som nationalbibliotek og forvalter af den danske kulturarv, som

universitetsbibliotek og forskningsinstitution er ikke beskrevet i biblioteksloven, men til gengæld i Finansloven, som udgør det økonomiske fundament for KB.

KB’s overcentralfunktion

I forhold til KB fastslår biblioteksloven, at biblioteket – under det tidligere navn Statsbiblioteket – fungerer som overcentral for folkebibliotekerne ved at stille forskellige former for materialer til rådighed og være depotbibliotek. Tager vi det nuværende udlån fra KB til folkebibliotekerne og øvrige aktiviteter i overcentralfunktionen er der ingen tvivl om, at der fortsat er behov for en overcentralfunktion, der kan fremskaffe de materialer, folkebibliotekerne ikke selv kan.

Loven siger ikke noget om, hvorvidt der skal være tale om en fysisk eller digital materialeoverbygning. Og faktum er, at KB arbejder med begge dele. Vi stiller både fysiske og digitale materialer til rådighed i det omfang det er muligt. Det med de digitale materialer vender jeg tilbage til.

Bibliotekslovens formulering om KB’s overcentralfunktion er derfor fortsat dækkende og meningsfuld for KB og sektoren som helhed.

Tager vi et forholdsvis nyt område som Open Science/Open Access, kommer KB’s aktiviteter hele befolkningen til gode – og dette område bliver heller ikke defineret af biblioteksloven. På KB er vi f.eks. ved at integrere den store portefølje af OA-tidsskrifter på tidsskrift.dk i den nationale infrastruktur, så de godt 100.000 artikler, der inkluderet i disse, bliver tilgængelige i bibliotek.dk og i folkebibliotekernes websites.

Også når det gælder arbejdet med at styrke brugernes kritiske sans og evne til at vurdere informationers kvalitet – som er et af de centrale opgaver for folkebibliotekerne, som biblioteksforeningen foreslår indarbejdet i en ny bibliotekslov – har KB og øvrige universitetsbiblioteker været i gang med i flere år.

Ønske om lovjusteringer

KB's ændringsønsker til lovområdet retter ikke sig mod biblioteksloven, men til gengæld mod to andre love, som påvirker bibliotekets virke, nemlig pligtafleveringsloven og lov om ophavsret.

Pligtafleveringsloven ser KB gerne ændret og grunden er, at den digitale udvikling med de helt enorme digitale informationsmængder i form af websites osv. har ændret præmisserne – vi er nødt til at være langt mere selektive i det, vi indsamler.

Lov om ophavsret har stor indflydelse på brugernes muligheder for at benytte bibliotekets samlinger. I forbindelse med den nye EU-lovgivning på ophavsretsområdet og implementering af de nye bestemmelser i ophavsretsloven i Danmark har vi fra KB argumenteret for at folkebibliotekerne skulle sidestilles med KB, hvad angår walk-in adgang til kulturarv. Det vil øge borgernes mulighed for at tilgå den digitale kulturarv betydeligt, idet de blot skulle bevæge sig ind på deres eget lokale folkebibliotek – men det er desværre ikke kommet med i denne omgang.

Andre udfordringer

Lad mig derudover pege på et par andre områder, hvor bibliotekssektoren er udfordret.

Det ene er en gammel, men stadig højest aktuel problemstilling: Digitaliseringen og den stadigt større udbredelse af e-ressourcer udfordrer lånesamarbejdet. Det er uproblematisk at købe og udlåne en fysisk bog. Men det er det ikke, når det gælder e-ressourcer. På den ene side gør digitaliseringen det nemt at stille materialer til rådighed, men på den anden side også mere besværligt på grund af ophavsret og den økonomi, der er forbundet med det. Det er en udfordring i lånesamarbejdet og for ønsket om at skabe lige og fri adgang for alle. Vi mangler stadig her at foretage det mentale paradigmeskifte, der skal til for at tænke det samarbejdende biblioteksvæsen ind i den digitale virkelighed. Det er dog et område, hvor KB og centralbibliotekerne har dialog om mulighederne.

Et andet mangeårigt problemfelt er betjeningen af de studerende på ungdomsuddannelserne.

Situationen er, at ungdomsuddannelsesinstitutionerne fortsat ikke har den bibliotekspligt, der eksisterer både på grundskoleområdet og på de videregående uddannelser. Resultatet er, at der rundt om er meget stor forskel på, hvordan de unge er stillet i forhold til biblioteksservices.

KB har kendskabet til problemstillingerne tæt inde på livet gennem vores drift af Ungdomsuddannelsernes Licensservice (UNGLI), som vi leverer til sektoren på opdrag fra Undervisningsministeriet.

Nogle institutioner har fortsat en biblioteksfunktion, andre har nedlagt deres bibliotek og har – måske/måske ikke – indgået en aftale med det lokale folkebibliotek. Billedet er broget og stiller ikke blot de unge selv, men også folkebibliotekerne i en vanskelig situation, når de unge henvender sig her.

Det stigende fravær af biblioteksfaglige kompetencer på visse ungdomsuddannelsesinstitutioner – og jeg skal igen understrege at tilstanden varierer stærkt på tværs af landet – gør det vanskeligt for institutionerne at navigere i og træffe hensigtsmæssige beslutninger om adgang til e-ressourcer og om undervisning i søgning mv.

Konsekvensen mærkes også på de videregående uddannelser, fx i form af manglende fundamentale færdigheder i informationsøgning. Unges læring – herunder informationskompetence og digital dannelse – er meget vigtige arbejdsfelter også for biblioteker, ikke mindst i disse år med fake news og kunstig intelligens.

Indførelse af bibliotekspligt for uddannelsesinstitutioner er næppe realistisk, men det kunne være nyttigt, at der på et overordnet politisk plan blev taget stilling til dette vigtige og komplekse problemfelt.

For at afhjælpe situationen er vi flere aktører, som hver for sig arbejder med disse udfordringer og som i stigende grad fører fælles dialog om problemstillingerne: KB med UNGLI, FFU'ere, folkebiblioteker og centralbiblioteker, Biblioteksforeningen og Tænketanken.

Risici

Er der risici forbundet med at med at ændre biblioteksloven? Der vil selvfølgelig være de efterspurgte muligheder, men ja, naturligvis også risici. Kommer det til en proces om at ændre loven, vil slutresultatet afhænge af det flertal, som hersker på Christiansborg, og så vil den afhænge af graden af de foreslåede ændringer. Disse kan spænde lige fra små sproglige justeringer til grundlæggende ændringer i vilkårene for bibliotekernes virke og borgernes brug heraf.

På KB er vi ikke bekymrede for en justering af de grunde, som jeg har været inde på. Vi forventer, at biblioteksloven fortsat vil rumme de biblioteksfunktioner, som KB løser til gavn for biblioteker og brugere i hele landet.

20 års biblioteks- historie gennem REVY som prisme

□ **Max Odsbjerg Pedersen**, Informations-specialist, Det Kgl. Bibliotek, AUL Arts
Susanne Dalsgaard Kragh, Biblioteksleder, Det Kgl. Bibliotek, AU Library, ARTS / Aarhus BSS

Gennem textmining af 20 års digitale udgaver af REVY har vi udtrukket de mest signifikante ord fra hvert enkelt år og på den måde lavet en række nedslag i de seneste 20 års forskningsbibliotekshistorie. Visualiseringen på næste side er baggrund for denne artikel.

Helt konkret er ordene ud for hvert enkelt år de ord, som er særligt definerende for det enkelte år. "Særligt definerende" er i denne sammenhæng afgjort af ordenes *term frequency – inverted dokument frequency (tf-idf)*, som udregner et ords frekvens inden en række dokumenter, men samtidig "straffer" ord, som forekommer i alle årene ("den", "det", "der", osv.).

Disse særlige ord vil sikkert for mange give mening, men for størstedelen vil ordenes fremkomst inden for de enkelte år vække undren og ønske om kontekst – og det er netop hensigten i det følgende.

Max Odsbjerg Pedersen har stået for textminingen og Susanne Dalsgaard Kragh har stået for kontekstualisering. Hun er den helt rette til dette, da hun har været i branchen i hele den periode, som vores undersøgelse dækker. Hun startede sin karriere på Handelshøjskolen Bibliotek i Aarhus, hvorefter hun i 2002 blev leder af Det Teologiske Fakultetsbibliotek

på Aarhus Universitet. I 2009 stod hun for sammenlægningen af fire institutbiblioteker på Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, og i begyndelsen af 2010'erne deltog hun i arbejdet med dannelsen af AU Library. De seneste år har hun været afdelingsleder på Det Kgl. Bibliotek med ansvar for bibliotekerne på Arts og Aarhus BSS.

Den 20-årige periode, vi her har gennemgået, har budt på sammenlægninger og fusioner, der har foregået på universitetsniveau, lokalt universitetsbiblioteksniveau såvel som nationalt biblioteksniveau. På baggrund af Susanne Dalsgaard Kraghs cv så bliver udvælgelsen af ord i denne artikel uvægerligt et århusiansk blik på de seneste tyve års Dansk Fag- Forsknings- og Uddannelsesbiblioteks-historie. Vi opfordrer alle, der har lyst til at give et andet geografisk blik på bibliotekshistorien at lave deres egne nedslag.

Det følgende kommer til at blive en række nedslag i enkelte års ord fra visualiseringen og en kontekstualisering af ordet og tiden. Af hensyn til omfanget af artiklen er mange ord skamløst blevet overset, ligesom nogle år er udeladt.

2007 – ubtesten.dk

I REVY nr. 2 fra 2007 kunne man læse om lanceringen af den nye e-læringsressource ubtesten.dk. Det var en portal, hvor studerende og forskere kunne teste deres egne kompetencer indenfor "akademisk informationshåndtering". Selvom det fremgik som en test, så lærte man altså informationshåndtering undervejs i testen, hvilket var et bevidst valg, da man vurderede, at test/quiz-formatet var velkendt

Term frequency – inversed document frequency (tf-idf)

Statistikken tf-idf er et mål for hvor vigtigt et ord er for et dokument inden for en samling af dokumenter. F. eks. en novelle inden for en samling af noveller eller en webside inden for en samling websider. I denne artikel er det vigtigheden af et ord for et år af REVY inden for 20 års udgivelser af REVY.

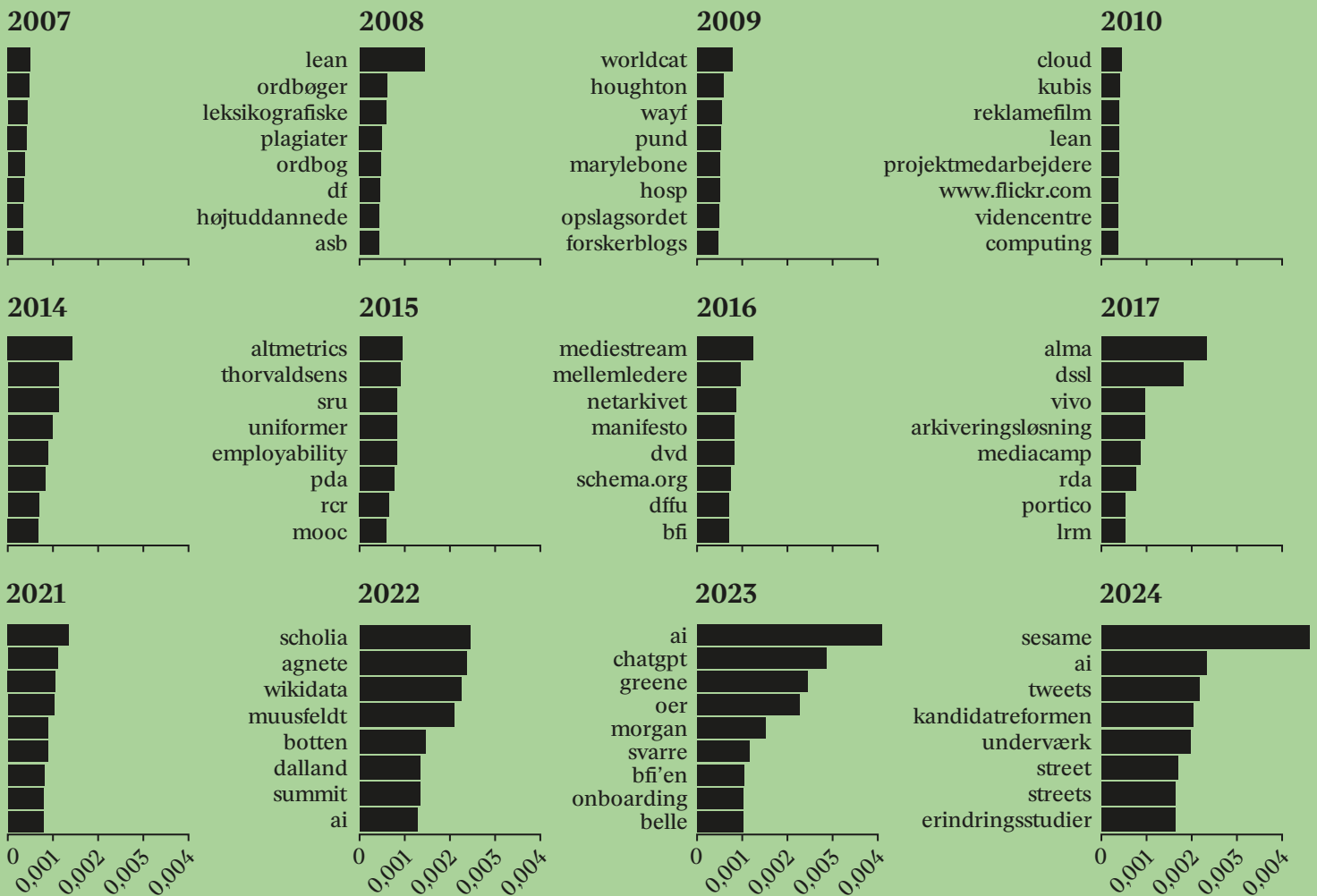
i målgruppen. Således var ubtesten.dk tænkt som et selvstændigt værktøj for studerende og forskere, men det kunne også inkluderes i biblioteksundervisningen. Projektet var delvis finansieret af DEFF (Danmarks Elektroniske Fag- og Forskningsbibliotek). En undersøgelse af ubtesten.dk i Internet Archives Wayback Machine viser, at sitet kørte videre til cirka 2020, hvorefter nogle andre har overtaget domænet fra i cirka 2021. Adspurgt om ub-testen fortæller Susanne Dalsgaard Kragh, at det var en af mange DEFF-finansierede projekter. ”Man kan have mange holdninger til DEFF og de projekter, der blev gennemført, og nogle projekter havde problemer med at leve videre, når de nåede implementeringsfasen. Men uanset hvilken mening man må have, så var DEFF med til at knytte de danske forskningsbibli-

oteker sammen i et udviklings- og arbejdsfællesskab, som ikke mindst på medarbejderniveau var med til at løfte samarbejdet på tværs af sektoren.”

2008 – Lean

Et af tidens hotteste modeord, fortæller Susanne Dalsgaard Kragh og mindes et væld af kurser og workshops, hvor man skulle lære at implementere lean-tilgangen. Det var jo ikke fordi, man ikke tidligere havde kigget på arbejdsgange og effektivisering, men nu skulle alle gennemgå processer med lean-briller. Sådan har der været forskellige bølger gennem tiden. I artiklen fra REVY nr. 1 fra 2008 kunne man læse, at ordet og det tilknyttede

Kilde: www.tidytextmining.com/tfidf

tankegods kom fra den japanske bilindustri og var tiltænkt produktion, hvor man ønskede at skære spild i produktionskæden fra til glæde for kunde og firma. Fra produktionsvirksomheder gik tilgangen sin sejrsgang i andre industrier og herfra til videnstunge institutioner og firmaer, såvel som til offentlige styrelser og kommuner. I den konkrete artikel handlede det om, hvordan Aalborg Universitetsbibliotek i en årrække havde arbejdet med lean-konceptet i deres Accessionsteam.

2009 - WAYF – Where Are You From

Etableringer af Where Are You From beskrives i REVY nr. 6 fra 2008, hvor det handler om arbejdet med at implementere middlewaret,

som alle i dag kender som WAYF, der håndterer login på tværs af en lang række services. Ifølge Susanne Dalsgaard Kragh så indvarsler dette en tid med bedre informationssikkerhed, da tiden før jo var en tid, hvor man ikke var så fokuseret på de sikkerhedsmæssige og rettmæssige udfordringer.

”Alle de nye digitale services gav uanede muligheder for videndeling, og vi var nok lidt naive i begyndelsen og kunne se flere muligheder end trusler.”

Bevidstheden om, at der både kunne være sikkerheds- og rettmæssige udfordringer indfandt sig hurtigt, og WAYF var et initiativ, der blev udviklet i 2008 til at styre og genbruge digitale brugeroplysninger fra forsknings- og uddannelsesinstitutioner og dermed øge sikkerheden både juridisk og teknisk.

2011 – Databrønde

I årene omkring 2011 kollapsede DEFF-projektet om at etablere en national databrønd, som ifølge en beskrivelse af projektet i REVY nr. 8 fra 2007 skulle have indeholdt: "[...] *datatyper som nationalbibliografien, danske bibliotekskataloger, danske forskningsdatabase, dansk kulturarv, globale e-bøger, globale e-prints og globale tidsskriftartikler.*" Adspurgt om databrøndprojektet fortæller Susanne Dalsgaard Kragh, at det var et ambitiøst projekt, og at ideen var tiltalende. "Man var stadig i den digitale opstart, og mængden af data og forskelligheden af produkterne gjorde det ikke lettere at søge og finde relevant materiale. Tanken om en stor databrønd, hvor man kunne søge på tværs var tiltalende, men også en drøm der var umulig at gennemføre både teknisk og økonomisk."

På daværende tidspunkt var udviklingen dog allerede løbet fra ideen om en stor national databrønd. Lignende betragtninger kan læses i REVY 2010 nr. 2 og 3.

Fremkomsten af databrønde i 2011 skyldes således flere artikler i løbet af året, som taler om databrønde i en bredere kontekst og leveret fra flere forskellige kanter.

2013 – Biblioteksvagten

Biblioteksvagten var et projekt, der tog sit udgangspunkt i folkebibliotekerne og som skulle besvare spørgsmål fra borgere på tværs af kommunegrænser via hjemmesiden biblioteksvagten.dk. Projektet udviklede sig fra et forsøgsprojekt med tre folkebiblioteker til en hel række folkebiblioteker, og fra år 2000 kom forskningsbibliotekerne med i samarbejdet.

Der opstod et ønske om at knytte forskningsbibliotekerne sammen med projektet. Susanne Dalsgaard Kragh blev udpeget til projektleder for den del af samarbejdet og skulle sammen med Vera Daggard fra Herning Centralbibliotek skabe en platform, hvor forskningsbibliotekerne og folkebibliotekerne i fællesskab skulle dække vagtbemanding og fordeling af spørgsmål. Susanne Dalsgaard Kraghs opgave var at overbevise forskningsbibliotekerne om det spændende i projektet og skaffe deltagere fra de forskellige biblioteker, der kunne indgå i vagtplanen.

"Der skulle samtidig undersøges muligheder for et nyt system, og allerede dengang blev der kigget på systemer med chatfunktioner og skærmdelinger. Det var et spændende arbejde, som for første gang virkelig prøvede at etablere et samarbejde på tværs af sektoren."

Susanne Dalsgaard Kragh stoppede som projektleder, da hun i 2002 blev leder af Det

“ Det var jo ikke fordi, man ikke tidligere havde kigget på arbejdsgange og effektivisering, men nu skulle alle gennemgå processer med lean-briller. Sådan har der været forskellige bølger gennem tiden.

Teologiske Fakultetsbibliotek på Aarhus Universitet.

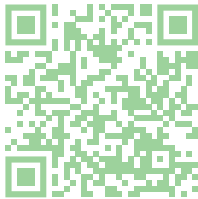
Når biblioteksvagten hopper frem i 2013 skyldes det to artikler i REVY nr. 4, der beskriver det som en ny mulighed for fag- og forskningsbiblioteker at deltage i samarbejdet, men uden at skulle deltage i bemanning og vagtplaner. Denne deltagelse uden om selve bemanningen blev muliggjort takket være et nyt system, Vopros, der blev udviklet primært af Biblioteksvagten.dk og DBC. Systemet muliggjorde udveksling af spørgsmål og svar mellem biblioteker, institutioner og fag ved at danne bindeled mellem forskellige spørgetjenester. Hvad Vopros betød, opfordrede den en til at spørge biblioteksvagten.dk om, men svaret hænger i det uvisse, da biblioteksvagten.dk lukkede den 1. december 2023.

i *Sådan har vi gjort:*

På baggrund af REVYs arkivside har vi indsamlet alle de digitalt tilgængelige udgaver af REVY, hvilket altså dækker perioden fra 2004 op til i dag. Til senere analyser kunne det være rigtig interessant at få digitaliseret de tidligere udgaver og lade dem indgå i en lignende analyse.

Se arkivside:

<https://rauli.cbs.dk/index.php/revy/issue/archive>

Indsamlingen har resulteret i 110 pdf-filer, hvilket altså svarer til en pdf pr. nummer pr. årgang (i 00'erne kunne der være op til otte numre pr. årgang). Disse pdf-filer var navngivet konsekvent og sirligt således, at de indeholdt information om årstal, årgang og nummer. Herefter var næste skridt at udtrække den rå tekst af pdf-filerne via statistikprogrammeringssproget R for at skabe et struktureret datasæt. Takket være navngivningen af filerne indeholdt dette datasæt rå tekst, såvel som information om årstal, årgang og nummer for den rå tekst.

Næste skridt burde være textmining-opgaven, hvor man ved at kvantificere teksten kan finde ordstatistikker af forskellig art fordelt over årene, men indledende analyser gav et benspænd. Det viste sig, at der under tiden er blevet udgivet artikler i REVY på svensk, norsk og engelsk, hvilket gav et mudret billede, når man forsøgte at kvantificere teksten.

Gode råd var dyre, da datas beskaffenhed var af en art, hvor der lå en stor bunke tekst pr. nummer pr. årgang. Med andre ord var det svært at fiske den ene svenske artikel ud af en bunke med alle artiklerne fra et nummer. Løsningen blev at udtrække den rå tekst på side-niveau i stedet for nummer-niveau. Data kom således til at have en form, hvor det var den rå tekst fra enkelte sider med information

om, hvilket årstal, årgang og nummer, en given side tekst kom fra. Håbet på denne baggrund var at kunne identificere de artikler på et andet sprog end dansk og sortere dem fra.

Første forsøg på at identificere sidernes sprog var naturligvis programmatisk. Med en algoritme til at identificere sprog blev de 2387 sider fra REVY 2004-2024 løbet igennem, og algoritmens bud på sproget blev noteret i datasættet. Desværre viste denne tilgang at sig at være massivt fejlbehæftet. Ganske vist identificerede den dansk langt hen ad vejen, men der var for mange fejlidentificerede sprog i blandt. REVY har stadig til gode at udgive artikler på gælisk.

Løsningen blev, beklageligvis, at der skulle menneskeøjne til. Takket være et excel-ark på Teams og studentermedhjælpere, der kedede sig i ydertimerne af bemanningstiden i Nobelparkens biblioteksskranke, blev data opmærket med sprog.

Herefter lykkedes det at få sorteret de ikke-danske artikler fra, således at analyserne viste et klarere billede. Med digital tekst er der et væld af muligheder for analyser inden for textmining, der udnytter, at teksten kan kvantificeres. Men den analyse, der er valgt til den nærværende analyse, er den såkaldt *term frequency – inversed document frequency*. Tanken er her, at man udregner et *terms* (altså et ords) frekvens inden for en række dokumenter – i vores tilfælde 20 års REVY-udgivelser. De højeste frekvenser inden for hvert år vil naturligvis være ord som "og", "den", "det", "der" og så videre. Derfor har man brug for et mål, der tager højde for termets frekvens på tværs af dokumenter – altså på tværs af årene. Dette mål er *inversed document frequency*, der "straffer" ord, som forekommer i alle årene ("den", "det", "der", osv.), således at de falder til bunden af undersøgelsen. Termer der kun forekommer i et enkelt eller nogle få dokumenter "belønnes", og hvis deres term-frekvens er høj, vil de boble op til overfladen i undersøgelsen. I vores undersøgelse har vi taget de otte ord med den højeste tf-idf-værdi inden for hvert enkelt. Det bliver således et udtryk for ord, der er særlige for de enkelte år.

Allas bibliotek – vår berättelse

Antologin om Malmö universitetsbibliotek innehåller ett antal betraktelser som ger en mångfacetterad bild av en verksamhet i rörelse. Som redaktörer har vi jobbat med att planera, disponera, sammanfoga, peppa och försökt lyfta fram varje författares egen röst.

□ **Lotti Dorthé og Eva Tornbjer**, bibliotekarere på Malmö Universtetsbibliotek

2023 var ett jubileumsår på Malmö universitetsbibliotek – universitetet fyllde 5 år och det var 25 år sedan som Malmö högskola startade. För att uppmärksamma detta skapade medarbetarna på biblioteket en antologi med såväl historiska tillbakablickar som nedslag i olika delar av verksamheten. Det var i högsta grad ett samarbetsprojekt – nästan hälften av medarbetarna har bidragit med texter som spänner över ämnen som bibliotekariers kontakt med studenter och forskare, samverkan, medier och samlingar, system och utvecklingsarbeten. Antologin innehåller också tecknade serier som skildrar biblioteket under coronapandemin. Ambitionen var att ge en bred bild av ett modernt universitetsbibliotek på 2020-talet, men också att sprida erfarenheter som förvär-

vats genom åren. Samtidigt var vi hela tiden medvetna om att det handlade just om nedslag – att ge en heltäckande bild av verksamheten bedömde vi inte som möjligt. Vi har grävt i arkiv, talat med tidigare anställda och lyft fram personliga berättelser som bildar en reselogg över vad vårt bibliotek har varit, är och kan vara. Många kollegor som inte författat texter har bidragit med bilder, förslag och inspiration

Lång tradition

Det finns en lång tradition av skrivande på Malmö universitetsbibliotek. Tidigare har biblioteket med jämna mellanrum haft så kallade skivrarverkstäder för personalen med lite olika upplägg och innehåll. Intresset har funnits och tanken med dessa har varit att stimulera medarbetarnas vilja att publicera sig i tidskrifter eller presentera på konferenser. När idén om antologin kom upp var steget därför inte så långt att ta.

Det konkreta arbetet började en varm augustidag i Båstad i Nordvästskåne 2022. Bibliotekets medarbetare var på internat och fick då möjlighet att generera idéer till den planerade boken. Mängder av tankar, förslag och potentiella ämnen kom upp, stort och smått, smalt och brett. Under hösten reducerades

och koncentrerades allt detta till ett hanterligt antal text- och bildförslag, och arbetet hölls ihop av en redaktionsgrupp på fyra personer. De som ville skriva eller bidra på annat sätt anmälde sitt intresse. Detta var en viktig poäng – att delta var öppet för alla. Dels skulle det vara väldigt svårt för redaktionsgruppen att refusera kollegor, dels såg vi det som ett gemensamt projekt på biblioteket, att deltagandet hade ett värde i sig.

Hitta tid

Våren 2023 skrevs bidragen. Alla fick själva välja ämne att skriva om. Ett problem med den här sortens projekt, som ligger utöver de ordinarie arbetsuppgifterna, är att få tiden att räckta till. För att frigöra tid så arrangerade vi flera tillfällen som kallades *Shut up and write* (efter tips från Borås högskola). Det innebar helt enkelt att alla som ville satt tillsammans i ett rum och skrev – var och en på sin text, utan att prata. Det var ett enkelt och effektivt sätt att ge sig själv tid att skriva.

Utöver detta träffades vi regelbundet och redaktionsgruppen redigerade och bearbetade texterna tillsammans med författarna. Att läsa varandras texter vässade det kritiska tänkandet och flera ögon på samma text förtydligade det som skribenten velat uttrycka. Skrivprocessen gav oss träning i att ge och ta konstruktiv kritik. Efter hand så klustrade vi också artiklarna i olika teman för att underlätta läsandet av boken: *Biblioteket och staden*, *Biblioteket och studenterna*, *Biblioteket och forskarna*, *Böcker medier och sånt* samt *Att utvärdera och förändra*.

Det var viktigt för alla medverkande att både innehåll och form speglar andan på biblioteket och boken är illustrerad och formgiven av två medarbetare på biblioteket. Deras idéer och formspråk har satt stor prägel på jubileumsbokens utseende. Tanken har varit att boken ska vara lekfull och rolig och lätt att ta till sig även om man inte läser en enda text. Att datera gamla bilder visade sig dock vara ganska svårt, det krävdes en hel del detektivarbete. När hände vad? Vilka personer fanns på bilderna? Det var inte lätt att komma ihåg, ens för de medarbetare som arbetat på biblioteket under hela 25-årsperioden.

↑ Foto: Opslag i jubileumsboken

Vackert paketerad dokumentation

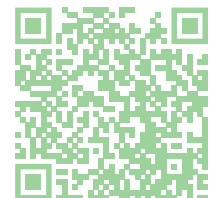
Att författa en bok tillsammans framkallar och formar ett kollektivt minne. Det bygger en gemenskap. Genom att skriva har vi fått syn på vad vi gör och kan sätta det i ett sammanhang. Skrivandet blir ett slags självreflektion och utvärdering som i sin tur ger upphov till tankar om vidareutveckling. På så sätt har boken också blivit en språngbräda för utvecklingen framåt.

Boken har också lett till en kompetensutveckling i den egna organisationen, där alla faktiskt inte vet vad alla gör. Beskrivna projekt, förhållningssätt och metoder bildar tillsammans en helhet. Kanske kan våra berättelser inspirera andra bibliotek i deras arbete? Inför arbetet med boken besökte redaktionsgruppen Kungliga biblioteket i Stockholm och Uppsala universitetsbibliotek för att träffa andra antologiredaktörer. De gav oss värdefulla tips.

I januari 2024, ett och ett halvt år efter att de första idéerna formulerades, var boken helt färdig och vi hade ett boksläpp för såväl nuvarande som äldre bibliotekspersonal. Boken är ett collage som skildrar ett universitetsbibliotek på 2000-talet. Den har blivit en fysisk och vackert paketerad dokumentation som vi är stolta över. *Allas bibliotek - vår berättelse* är en gåva, ett slags visitkort, att sätta i händerna på de som kommer på studiebesök, eller de som genom föreläsningar och workshoppar delar med sig av kunskap och erfarenhet till oss. Vi hoppas att den också kan vara av intresse för andra bibliotek, bibliotekarieutbildningar och framtida biblioteksforskare.

Läs mere

Boken finns i en liten tryckt upplaga, men är också öppet tillgänglig digitalt:
<https://mau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1825576/FULLTEXT03.pdf>

Stafetten

– Fra min stol

 Sendt videre fra:

Maria Pertou Østergaard, akademisk medarbejder, Medicinsk Bibliotek på Aalborg Universitetshospital

 Sendt videre til:

Janne Vendt, Informationsspecialist på Medicinsk Bibliotek, Rigshospitalet

Der er fuld fart på i Medicinsk Bibliotek på Rigshospitalet, for vi har skruet op for promoveringen af vores søgesupport, og sidste år overgik vi fra decentral forskningsregistrering på afdelingerne til central registrering på biblioteket. En stor del af vores tid går med hjælpe vores ansatte med søgestrategier til deres forskningsprojekter. I dag har jeg hjulpet med en strategi til et systematisk review om ar efter operationer. Jeg guidede hende gennem syntaks og thesaurus i flere forskellige databaser, og ved fælles hjælp fik vi lavet en søgestrategi. Det er ofte en udfordring at lande på et resultat med tilstrækkelig sensitivitet til, at vi finder alle relevante studier, men samtidig med en vis præcision så vores travle klinikere ikke skal bruge 14 dage på at screene referencer. Derfor er det godt at kende nogle gode greb til at skruer på søgeresultatet, f.eks. validerede filtre, nærhedsoperatorer og validering af søgningen med et sæt af relevante referencer. Vi fandt en god løsning, og hun gik glad herfra med ca. 2500 referencer i screeningsværktøjet Covidence.

Vi står nu for hospitalets forskningsregistrering, knap 4000 publikationer årligt, og for tiden forsøger vi at overbevise forskerne om, at de skal booste deres personlige profil i PURE. Det er op ad bakke, da mange mener, at de har nok at gøre med deres profiler i ORCID, Scopus og Web of Science. Men vi knokler på og griber enhver mulighed for at fortælle om Regions Hovedstadens Forskningsportal, når vi er ude på afdelingerne....

 Sendt videre til:

Anne Nørgaard-Pedersen, bibliotekar/specialkonsulent i VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

VIVEs opdrag er at levere viden til udvikling af velfærdssamfundet. "Emner" omfatter bl.a. dagtilbud, skole, uddannelse, beskæftigelse, social- og sundhedsområdet, organisation, effektmåling og økonomi. Der er ofte projekter med deadlines: det skal gå stærkt med søgninger, at skaffe

litteratur og hjælpe med referencehåndtering. I biblioteket er vi to en halv ansatte samt en student, og vi giver VIVEs forskere en allround og tæt biblioteksservice. Mine kolleger og jeg udfører timebase-rede, systematiske litteratursøgninger til projekter, alt fra mindre søgninger afgrænset til vestlig eller nordisk kontekst (andre landes ydelser og løsninger på velfærdsområderne interesserer os!) – til søgninger til Campbell-reviews: grundige forskningsoversigter på det samfundsvidenskabelige område.

Jeg har for nylig lavet søgninger til Trivselskommissionen, fordi VIVE-forskere indgår i kommissionsarbejdet. Desuden søgning til det nordiske forskningsprojekt *Ways Out of Street Crime*, en anden søgning om definerede mål i forbindelse med tværprofessionelt samarbejde samt en søgning om afdækning af muligheder for at inkludere investeringer i erhvervs- og grunduddannelserne. Det er spændende, lærerigt og også udfordrende med de forskellige emner.

Mit ansvarsområde er desuden bogindkøb, ret mange, da det i stigende grad er svært at skaffe dem ved indlån. Jeg administrerer også licenser til databaser, tidsskriftpakker, nichemedier og nyhedsbreve. Og så skal man jo prøve at følge med: AI-værktøjer og andet, der bevæger sig. Når der er tid...

 Sendt videre til:

Jette Meelby, bibliotekar på Sundhedsvidenskabeligt Bibliotek, Nordsjællands Hospital

Biblioteket på Nordsjællands Hospital hører til i Forskningsafdelingen. Derfor har jeg mange opgaver, som egentlig ikke er biblioteksopgaver, men som giver god mening på grund af det netværk, jeg har med brugerne. Jeg tilrettelægger og underviser også selv et par timer på det fem dage lange forskerkursus for medicinstuderende, som er i forskerophold på hospitalet. I foråret har vi haft 30 studerende på kurset, og det har været nogle rigtig gode dage. Efter kurset er der altid mange studerende, som bestiller tid til litteratursøgning, både de, der laver systematiske reviews og de, som skal bruge litteratur til baggrund og diskussion i deres artikler. Litteratursøgning er en af mine store opgaver, og også det jeg holder mest af at udføre. Særligt den type søgninger, hvor man mødes gentagne gange og forfiner søgningerne og gentager dem i diverse databaser.

Derudover har jeg lige afsluttet årets forskningsstatistik. Region Hovedstaden skal hvert år have data til forskningsstatistikken, som også bruges af Danmarks Statistik. I år har vi som noget nyt indberettet i en redcap database. Jeg indsamler data fra alle hospitalets afdelinger og skal bruge data om hvor mange årsværk, der bruges på forskning, hvem forskerne er (køn, alder osv.) og endelig skal jeg have økonomiske data, så man kan opgøre forbrugte forskningsmidler. Opgaven er tidskrævende, men den giver også et godt netværk på hospitalet.

Stafetten

Stafetten bliver sendt rundt mellem kolleger i sektoren, der skriver en lille tekst om, hvad der optager dem her og nu – om arbejdsopgaver, udfordringer, glæder, bekymringer, nye initiativer, gamle vaner og meget mere.